

Programma manifestatie 12 december 2016 'Ontwerpen aan ruimte en water'

Adres: Rozet, Kortestraat 16, 6811 EP Arnhem

Moderator: Michiel van Dongen, Atelier X Klimaat en Water

Veldbezoek

09:00 - 12:00

Stadsblokken Meinerswijk
Langsdammen en Waalsamen
St Jansbeek Arnhem

(facultatief)

12:30

inloop

(eenvoudige lunch, koffie en thee)

Platform

13:15 - 13:25

welkom

(Michiel van Dongen, Atelier X Klimaat en Water)

13:25 - 13:40

impressie veldbezoek

(Desiree Bokma, Atelier X Klimaat en Water)

13:40 - 14:00

klimaat in de regio

(Frank Wissink, heemraad Waterschap Rijn en IJssel)

14:00 - 14:20

co creatie Grebbedijk

(Ronald Lohr, projectmanager Grebbedijk)

14:20 - 14:30

toelichting workshops

(Desiree Bokma, Atelier X Klimaat en Water)

Workshops

14:30 - 16:00

1. Versterking Grebbedijk

(Mandy Lingeman, Waterschap Vallei en Veluwe)

2. Waddenboulevard

(Els van der Laan, bureau No.ordpeil)

3. MLV West-Terschelling

(Rein Buren, gemeente Terschelling)

4. Bakenbomen Maas

(Hans van Engen, provincie Noord-Brabant)

5. Living Lab Dordrecht

(Ellen Kelder, gemeente Dordrecht)

6. Ontwerplaboratorium Rijntakken

(Tijs van Loon, bureau Bosch Slabbers)

7. Gebiedsagenda IJsselmeer 2050

(Pieter den Besten, Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

8. Uitwerking Kustpact

(Harry van Huut, Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

9. Natuurambitie Grote Wateren

(Anita Bijvoet, Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

10. Erfgoed en Ruimte

(Ellen Vreenegeoor, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Gesprek

16:00 - 16:20

energie & circulair
verstedelijking en bereikbaarheid
ruimtelijke adaptatie

(Boris Hocks, Posad Spatial Strategies)

(Raymond Linssen, Rijkswaterstaat)

(Sofie Stolwijk, Ruimtelijke Adaptatie, Infrastructuur en Milieu)

16:20 - 16:30

reflectie

(Frank Wissink, heemraad Waterschap Rijn en IJssel)

Markt

16:30 - 16:35

opening markt

(Michiel van Dongen en Desiree Bokma)

16:35 - 18:00

initiatievenmarkt + Netwerkborrel

U kunt zich aanmelden via deze [aanmeldlink](#):

Toelichting platformbijeenkomst 12 december 2017

Nederland = Waterland

Leven met water is een blijvende zoektocht, ook in Nederland. Wij kunnen weliswaar bouwen op een lange traditie, maar dat betekent niet dat we blijven doen wat we altijd al deden. De samenleving, de economie en het klimaat veranderen. Dat stelt ons voortdurend voor nieuwe opgaven.

Het Deltaprogramma heeft een nieuwe aanpak van waterveiligheid, zoetwatervoorziening en ruimtelijke adaptatie in onze delta opgeleverd. Bijna alle benodigde ingrepen hebben ruimtelijke gevolgen. Het Deltaprogramma gaat daarmee in belangrijke mate de inrichting van Nederland bepalen. Gelukkig is Nederland niet alleen groot in waterbeheer, maar ook in ruimtelijke planning en ontwerp.

De maatregelen uit het Deltaprogramma zijn vaak efficiënt te combineren met andere ambities. Ook die kansen moeten we benutten, bijvoorbeeld door te zorgen voor een goede afstemming met de Nationale Omgevingsvisie en de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp 2017-2020.

Ontwerpen = verbinden

Voor alle betrokken partijen is het van belang dat zij over hun grenzen heen kijken, kennis delen en nieuwe allianties sluiten. Inzet van ruimtelijke ontwerp blijkt een effectieve en samenbindende manier om dit te bereiken.

In de uitvoeringsfase van het Deltaprogramma heeft het ministerie van Infrastructuur en Milieu het Delta Ontwerpplatform (DOP) geïnitieerd. Vanaf 2017 werkt het Deltaprogramma samen met Atelier X Klimaat en Water om ontwerp als instrument in te zetten voor Rijntakken, Maas, de MIRT-Gebiedsagenda IJsselmeergebied, Grote Wateren, Ruimtelijke adaptatie en het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Met dit vernieuwde platform biedt het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ook de komende jaren ondersteuning bij ontwerp op het raakvlak van ruimte en water, advies over de positionering van ontwerp en ontwerpers en brengt het ontwerpers bij elkaar zodat zij kennis en innovaties kunnen delen.

In gesprek: jaarlijkse manifestaties

Tijdens de manifestatie 2014 is besproken hoe ruimtelijke kwaliteit ook bij de uitvoering van het Deltaprogramma kan worden geborgd. Ruimtelijk ontwerp blijkt daarbij een belangrijk instrument. Ook werd opgeroepen tot een integrale ontwerpde aanpak, waarbij waterveiligheid en ruimtelijke functies worden gekoppeld (zie [Manifestatie 2014](#)).

In 2015 tekende zich een frisrode draad af: we staan voor een bijzondere ontwerpfase. Een fase die het landschap van de volgende generatie bepaalt. Nu komt het erop aan de stap van denken naar doen te zetten. En alleen door die samen te zetten, krijgen we het toekomstige landschap goed voor elkaar (zie [Manifestatie 2015](#)).

Bij de manifestatie in 2016 is podium gegeven aan een carrousel van inspirerende initiatieven. Deze toonde het belang om op alle fronten uit te zoomen. Van dijk naar gebied. Van blauwdruk naar adaptief. Van beschermen naar beleven. Kortom: maak de sprong van standaard dijkvakoplossing naar aansprekend maatwerkicoon (zie [Manifestatie 2016](#)).

Manifestatie 12 december 2017

Tijdens deze vierde bijeenkomst wordt opnieuw aan actuele, spraakmakende initiatieven een podium geboden. Na een plenaire opening en een tweetal presentaties volgt een creatieve workshopronde waarin wij in groepen met elkaar aan de slag gaan. In het afsluitende gesprek zal worden ingegaan op inhoud, proces en vervolg rond ontwerpen aan ruimte en water.

De initiatievenmarkt biedt vervolgens volop kansen voor verdere verdieping. De gehele middag kunnen de aanwezigen initiatieven aanreiken die in 2018 door Atelier X zouden kunnen worden ondersteund met ontwerpinzet en financiering.